TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Vì sao nhiều rạn san hô ở Côn Đảo bị tẩy trắng trên diện rộng?

15:03 10/06/2024

Ngày 10/6, đại diện Ban Quản lý Vườn Quốc gia Côn Đảo, huyện Côn Đảo, tỉnh Bà Rịa-Vũng Tàu cho biết, đã phối hợp Viện Hải dương học, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam khảo sát thực tế hiện trạng san hô vùng biển Côn Đảo bị tẩy trắng diện rộng.

Theo đoàn khảo sát, khu vực xung quanh quần đảo Côn Đảo hiện tượng san hô bị tẩy trắng trên diện rộng. Nguyên nhân chính do nhiệt độ nước biển tăng cao bất thường trong tháng Năm vừa qua.

Cụ thể, các điểm rạn phía Đông Nam có tỷ lệ san hô bị tẩy trắng cao hơn nhiều so với khu vực phía Tây Bắc.

San hô bị tẩy trắng trên cả hai đới mặt bằng rạn và sườn dốc rạn. Nhiệt độ nước biển ở độ sâu 20m, các chuyên gia ghi nhận đến 32 độ C.

San hô bị tẩy trắng và chết ở Côn Đảo với tỷ lệ khá lớn.

Khu vực các trạm rạn phía Đông của đảo như Đầm Tre, Hòn Cau, Hòn Tài và Cực Gà, san hô bị tẩy trắng từ 80-100%, ghi nhận khoảng 15-20% san hô mới

chết (đã mất polyp và bắt đầu phủ rong ngả màu vàng nhạt). Toàn bộ các giống san hô phổ biến trên rạn đều bị tẩy trắng, san hô mềm bị tẩy trắng toàn bộ.

Đối với khu vực phía Tây của đảo Côn Sơn như Hòn Tre Lớn, Hòn Tre Nhỏ, Bãi Ông Cường và Bãi Ông Đụng, san hô bị tẩy trắng khoảng 60-70%, san hô mới chết chiếm khoảng 10%. Trong các trạm phía Tây đảo, khu vực rạn san hô Bãi Ông Cường bị tác động bởi Sao biển gai và trầm tích lắng đọng trên rạn nhiều.

Trong quá trình khảo sát, các nhà khoa học ghi nhận có sự hiện diện của sao biển gai tại các trạm rạn khu vực Hòn Cau, Hòn Tài và Ông Cường. Bên cạnh đó, trai tai tượng cũng bị tác động bởi nhiệt độ nước biển cao làm mất màu ở phần mô hữu cơ.

Theo các nhà khoa học, hiện tượng san hô tẩy trắng tại Côn Đảo là do sự gia tăng bất thường của nhiệt độ nước biển trên 30oC. Đây là tai biến thiên nhiên đã được cơ quan quốc tế về đại dương và khí quyển (NOAA) dự báo xảy ra trên quy mô toàn cầu từ tháng Tư đến tháng 10, trong đó, vùng biển miền Nam Việt Nam nói chung và quần đảo Côn Đảo nói riêng. Hiện tượng tẩy trắng diễn ra từ ngày 10/5 đến hết ngày 20/6 (thời điểm dự báo tháng 4/2024).

San hô biển Côn Đảo bị tẩy trắng là do nhiệt độ nước biển tăng cao bất thường

Thạc sỹ Thái Minh Quang, Viện Hải dương học, Viện Hàn lâm Khoa học và Công nghệ Việt Nam cho biết, hiện tượng san hô tẩy trắng trên diện rộng là hậu quả của việc nhiệt độ nước biển gia tăng bất thường vượt ngưỡng 30 độ C, dẫn đến

tảo cộng sinh trong san hô rời khỏi cơ thể san hô, làm cho khung xương san hô bị mất màu. Việc đánh giá tình trạng san hô trước, trong và sau khi bị tẩy trắng vô cùng quan trọng đối với việc quản lý rạn san hô.

Căn cứ theo thời gian dự báo về mức độ tẩy trắng của NOAA, hiện tượng tẩy trắng sẽ giảm dần cấp độ kể từ sau ngày 9/6. Việc đánh giá lại tại 8 trạm rạn nêu trên sau 1 tháng (từ sau 15/7/2024) là cần thiết, để đánh giá sự thay đổi độ phủ của san hô sống trên rạn và san hô mới chết, từ đó tính toán tỷ lệ độ phủ san hô bị chết do ảnh hưởng của hiện tượng tẩy trắng, xem xét khả năng phục hồi của san hô trên rạn.

Hiện tượng san hô tẩy trắng trong lịch sử đã diễn ra trên quy mô toàn cầu trong các năm 1998, 2010, 2016. Tuy nhiên tại khu vực Việt Nam nói chung và Côn Đảo nói riêng, hiện tượng tẩy trắng đã được ghi nhận trong các năm 1998, 2000, 2002, 2010, 2016, 2019. Điều này chứng tỏ tại khu vực phía Nam Việt Nam trong 20 năm trở lại đây, hiện tượng này xảy ra thường xuyên và tần suất dày đặc.

Trước đó, ngày 30/5, Ban Quản lý Vườn Quốc gia Côn Đảo thông tin, Phòng Bảo tồn và Hợp tác Quốc tế thuộc Ban Quản lý Vườn Quốc gia Côn Đảo đã tổ chức khảo sát thực tế các rạn san hô vùng biển: Vịnh Côn Sơn, Hòn Bảy Cạnh, Hòn Cau, Vịnh Đầm Tre, Hòn Tre Nhỏ, Hòn Tre Lớn, Ông Đụng, Hòn Bà, Hòn Tài và Hòn Trứng, bước đầu ghi nhận lượng san hô bị tẩy trắng và chết với tỷ lệ khá lớn vì hiện tượng El Nino khiến nước biển tầng đáy nóng lên trong tháng Tư, tháng Năm.

Thiên Trường *(t/h)*